

عنوان مقاله:

مطالعه شور شدن آبخوانهای ساحلی مطالعه موردی: آبخوان دشت آذرشهر

محل انتشار:

هفتمین همایش ملی و نمایشگاه تخصصی مهندسی محیط زیست (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

محمد علیپور - دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران-محیط زیست-پردیس بین المللی ارس دانشگاه تهران

محمدجواد امیری

اکبر باغوند

خلاصه مقاله:

محدوده مطالعاتی آذرشهر از نظر مختصات UTM در محور طول ها بین 518200 تا 575700 متر شرقی و در محور عرض ها بین 4197000 تا 4163500 متر شمالی قرار گرفته است. این محدوده در غرب استان آذربایجان شرقی و در ساحل شرقی دریاچه ارومیه واقع شده، یعنی از شمال به دشت تبریز و از جنوب به تپه های تراورنتی معروف آذرشهر محدود گشته است. وسعت کل محدوده مطالعاتی آذرشهر برابر 457 کیلومترمربع است که حدود 124 کیلومترمربع آن را دشت آذرشهر تشکیل می دهد. با توجه به مشکلات به وجود آمده برای ساکنین و استفاده کنندگان از آب زیرزمینی در بخشهایی از محدوده مطالعاتی، در تحقیق حاضر روند تغییرات کیفی آب زیرزمینی دشت آذرشهر با تأکید بر شوری در سال 1393 در 33 ایستگاه مورد بررسی قرار گرفت. آب زیرزمینی دشت آذرشهر در جنوب شرق یعنی منطقه تغذیه دشت دارای املاح کمی بوده اما با حرکت به سمت شمال غرب و غرب دشت، که محل خروج آب محسوب می شود غلظت املاح به طرز محسوسی افزایش می یابد. علاوه بر افزایش میزان املاح، غلظت کلر نیز بر اساس الگوی اشاره شده افزایش می یابد که این امر کیفیت آب زیرزمینی را از منظر شرب و کشاورزی در بخشهای غربی متأثر می سازد. کاهش باران و نزولات جوی، افزایش مصرف و افت بار هیدرولیکی سفره آب زیرزمینی در نهایت منجر به افزایش شوری در دشت آذرشهر شده است. همچنین با مقایسه نتایج آنالیز هیدروشیمیایی دریاچه ارومیه با نتایج هیدروشیمیایی آب زیرزمینی دشت آذرشهر، انطباق قابل قبولی بین نتایج هیدروشیمیایی دریاچه ارومیه و آب شور بخشهای غربی دشت وجود دارد. از اینرو، احتمال می رود یکی دیگر از منابع آب شور دشت به خصوص در قسمت های غربی، نفوذ آب شور دریاچه ارومیه باشد. با توجه به وجود توده های رسی بین دریاچه ارومیه و دشت آذرشهر و عدم وجود ارتباط هیدرولیکی، احتمال نفوذ آب شور از سفره های آب شور دریاچه ارومیه به سفره های آب شیرین دشت آذرشهر بیشتر تقویت می شود. همچنین افزایش شوری در نقاط مرکزی دشت آذرشهر با توجه به فاصله نسبتاً زیاد آن با دریاچه ارومیه را می توان به بالاآمدگی آب فسیل و همچنین تغلیظ آب زیرزمینی به جهت کم شدن میزان آب در دشت نسبت داد.

کلمات کلیدی:

آذرشهر، دریاچه ارومیه، شوری، آنیون، کاتیون

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/318659>

